

लिज लाइन सेवाको महशुल दर ३६ प्रतिशत सस्तो

नेपाल टेलिकमले उपलब्ध गराइरहेको लिज कनेक्टिभिटी (Lease Connectivity) को नयाँ महशुल दर कायम गरिएको छ। गत असार १ गतेदेखि लागू हुनेगरी इन्टरनेट (Internet) तथा इन्ट्रानेट (Intranet) दुवै लिज लाइनको महशुल दर ३६ प्रतिशतसम्म कम हुनेगरी कायम गरिएको हो।

1. Internet Lease Line Tariff

Existing Tariffs per Month per Mbps(NRs)		New Tariffs per Mbps (NRs)	
Bandwidth	Per Month	Monthly	
1-20 Mbps	2500	1600	
21-50 Mbps	2300	1600	
51-100 Mbps	2100	1500	
>100 Mbps	1900	1500	

2. Intranet Lease Line Tariff

Existing Tariffs per Mbps (NRs)		New Tariffs per Mbps(NRs)	
Bandwidth	Per Month	Monthly	
1-10 Mbps	2700	2400	
11-100Mbps	2400	2100	
>100Mbps	2100	1800	

इन्टरनेट (Internet) लिज लाइन अन्तर्गत १ देखि २० एमबीपीएस ब्यान्डविथको महशुल दर पहिले रु. २,५०० रहेकोमा अब रु. १,६०० मात्र हुनेछ। त्यसैगरी २१ देखि ५० एमबीपीएसको महशुल दर पनि रु. २,३०० बाट घटाएर रु. १,६०० नै कायम गरिएको छ।

५१ देखि १०० एमबीपीएस र १०० एमबीपीएस ब्यान्डविथ भन्दा बढी क्षमताको महशुल क्रमशः रु.

२,१०० र रु. १,९०० रहेकोमा अब दुवैको महशुल दर रु. १,५०० कायम गरिएको छ।

इन्ट्रानेट (Intranet) लिज लाइन अन्तर्गत १ देखि १० एमबीपीएस ब्यान्डविथको महशुल रु. २,७०० रहेकोमा अब रु. २,४००, ११ देखि १०० एमबीपीएसको रु. २,४०० रहेकोमा अब रु. २,१०० र १०० एमबीपीएस भन्दा बढीको

रु. २,१०० रहेकोमा अब रु. १,६०० कायम गरिएको छ।

नेपाल टेलिकमले विभिन्न सरकारी तथा व्यावसायिक ग्राहकका मागअनुसार उच्च क्षमताको इन्टरनेट तथा इन्ट्रानेट लिज सेवा प्रदान गरिरहेको छ। यस सेवामा इन्टरनेटको अपलिंक र डाउनलिंक क्षमता सधैं बराबर रहन्छ भने यो सेवा २४सै घण्टा निरन्तर डेडिकेटेड रूपमा उपलब्ध भइरहन्छ।

ज्येष्ठ नागरिकलाई सहयोग गर्ने कम्पनीको प्रतिबद्धता

नेपाल टेलिकमका प्रबन्ध निर्देशक सुनिल पौडेलले सुलभ दरमा मुलुकभर अत्याधुनिक दूरसञ्चार सेवाहरू उपलब्ध गराइरहेको टेलिकमले वृद्धावस्थामा सहज र स्वस्थ जीवनयापन गर्न सहयोग पुग्नेगरी निवृत्त ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई सहयोग गर्न कम्पनी प्रतिबद्ध रहेको बताउनु भएको छ। मे १७ का दिन विश्वव्यापी रूपमा मनाइने विश्व दूरसञ्चार तथा सूचना दिवस २०२२ का अवसरमा गत जेठ ३ गते कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालयमा आयोजित कार्यक्रममा पौडेलले सो प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभएको हो।

‘स्वस्थ दीर्घ जीवनका लागि डिजिटल प्रविधिको पहुँचमा नेपाल टेलिकमको भूमिका’ विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रममा उहाँले यस (बाँकी २ पेजमा)

मोबाइलमा नेपाल टेलिकमको निःशुल्क NTV सुविधा

नेपाल टेलिकमले २४सै घण्टा विभिन्न प्रकारका फ्रि टु एयर (Free-to-air) टेलिभिजन च्यानलहरू निःशुल्क हेर्न सकिने सुविधा भएको ‘एनटीटीभी’ एपको परीक्षण शुरु गरेको छ। सो एप २०७९ जेठ २४ गतेबाट परीक्षणको रूपमा एन्ड्रोइड (Android) को प्ले स्टोर (Play Store) तथा एप्पल (Apple) को एप स्टोर (App Store) मा उपलब्ध गराइएको छ। उक्त एपमार्फत एन्ड्रोइड र IOS का मोबाइलहरूमा उपलब्ध रहेका सम्पूर्ण नेपाली टेलिभिजन च्यानलहरू लगायत अन्य विभिन्न टेलिभिजन च्यानलहरू प्रत्यक्ष हेर्न सकिने छ।

यसका लागि नेपाल टेलिकमको मोबाइल प्रयोगकर्ताहरूले गुगल प्ले स्टोर तथा एप्पल एप स्टोरमार्फत ‘एनटीटीभी’ एप डाउनलोड गर्नुपर्छ। यस लगत्तै एपमा आफ्नो मोबाइल नम्बर र ओटीपी कोड राखेपछि सो एप प्रयोग गर्न सकिन्छ। यसपछि आफूलाई मन परेको च्यानल जुनसुकै डाटा प्याक तथा वाईफाईमार्फत सहजै हेर्न सकिन्छ। एपमा भएका च्यानलहरू हेरेवापत हाल छुट्टै शुल्क तिर्नु पर्दैन।

हरेक **swipe** मा मनोरञ्जनको अनुभूति!

राष्ट्रको सञ्चार

NEPAL TELECOM

ज्येष्ठ नागरिकलाई (१ पेजको बाँकी) सहयोग गर्ने ...

कार्यक्रमबाट नेपाल टेलिकमले अवकाशप्राप्त ज्येष्ठ नागरिकहरुको सहज र स्वस्थ जीवनयापनका लागि के कस्ता सहयोग र भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने भन्ने प्रष्ट खाका आउने विश्वास व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

उक्त कार्यक्रममा नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणका पूर्व अध्यक्ष तथा तत्कालीन नेपाल दूरसञ्चार संस्थानका महाप्रबन्धक सुरेश कुमार पुडासैनीले नेपाल टेलिकम जनताको सेवाका लागि खडा गरिएको संस्था हो र यहाँका कर्मचारीले मुसुक हाँसेर मात्र सेवा प्रदान गर्नुपर्छ भन्नुभयो । उहाँले टेलिकमले विद्यार्थी, कर्मचारी, स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई भैं ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई पनि सुविधायुक्त सेवा प्रवाह गर्न सकेमा लोकप्रियता र व्यावसायिकतामा थप वृद्धि हुनसक्ने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो ।

नेपाल दूरसञ्चार तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र, बबरमहलको आयोजनामा सम्पन्न सो कार्यक्रममा कम्पनीका नायब प्रबन्ध निर्देशकहरु प्रतिभा वैद्य, राजेन्द्र श्रेष्ठ, संगीता पहाडी, राजेन्द्र अर्यालले पनि वृद्धावस्थाका नागरिकहरुलाई कम्पनीले प्रदान गर्नसक्ने सुविधाका सम्बन्धमा भएका छलफलमा सुभाबहरु राख्नुभएको थियो । कार्यक्रममा ना.प्र.नि. अनन्तमान सिंह, सुरजसिंह थापा, मिनु प्रधान, विनिता श्रेष्ठ, सविना प्रधान, प्रेम गुरुङ, निमित्त ना.प्र.नि अमल प्रधान लगायत उच्चाधिकारीहरुको उपस्थिति रहेको थियो । सो अवसरमा राष्ट्रिय ज्येष्ठ नागरिक महासंघका अध्यक्ष छत्र बहादुर प्रधान र अल्जाइमर डिजिज कन्ट्रोल सेन्टरका महासचिव दिपक अर्यालले डिजिटल टेक्नोलोजिज फर ओल्डर पर्सन एण्ड हेल्दी एजिड शीर्षकमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

कार्यक्रम आयोजक संस्था दूरसञ्चार तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्रका निर्देशक राजेश जोशीले

ज्येष्ठ नागरिकको सहज र स्वस्थ जीवनका लागि डिजिटल प्रविधिको प्रयोग कसरी गर्न सकिन्छ भनी निष्कर्षमा पुग्न कार्यक्रम सहयोगी हुने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो । टेलिकमका सेवा निवृत्त निर्देशकहरु रविन्द्र भा, सूर्यनारायण मालाकार, यूथ्रीएका सञ्चालक सदस्यद्वय हिम्मत सिंह लेकाली र अम्बादत्त भट्ट लगायतले पनि कार्यक्रममा सुभाबहरु प्रस्तुत गर्नुभएको थियो । विश्व दूरसञ्चार तथा सूचना दिवस २०२२ को मुल नारा “ज्येष्ठ नागरिकको सहज जीवन यापनको

लागि डिजिटल प्रविधिको प्रयोग” रहेको थियो । कम्पनीद्वारा आयोजित सो कार्यक्रमको मुल नारा पनि “स्वस्थ दीर्घजीवनका लागि डिजिटल प्रविधिको पहुँचमा नेपाल टेलिकमको भूमिका” राखिएको थियो । कार्यक्रम सञ्चालनमा सहजकर्ताका रुपमा दूरसञ्चार तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्रका उपप्रिबन्धक वृजेश शर्मा, प्राविधिक अधिकृत शंकर लामिछाने र सहायक प्राविधिक अधिकृत भुवन राज चटौतले भूमिका निर्वाह गर्नुभएको थियो ।

दार्चुलाको दुर्गम वस्तीमा टेलिकमको टेलिफोन सेवा

दार्चुला जिल्लाको अत्यन्त दुर्गम वस्ती टिकरमा नेपाल टेलिकमले टेलिफोन सेवा सञ्चालन गरेको छ । दार्चुलाको व्यास गाउँपालिका वडा नम्बर १ मा पर्ने टिकरमा तार तानेर सेवा सञ्चालन गर्न सम्भव नभएपछि भिस्वाट जडान गरी टेलिफोन सेवा शुरु गरिएको हो । टिकर कालापानी, लिपुलेक र लिम्पियाधुराबाट नजिकै रहेको वस्ती हो ।

वर्षमा केही महिना नेपाल टेलिकमकै स्काई फोन लाने सो भेगमा दिगो सञ्चार सेवा उपलब्ध गराउन कम्पनीले दुई लाइन टेलिफोन सेवा सञ्चालन गरेको हो । गत जेठ २५ गतेबाट दुई लाइन टेलिफोन

सेवा शुरु भएपछि स्थानीयवासी र सुरक्षाकर्मी पनि खुशी भएका छन् । अत्यन्त दुर्गम क्षेत्रका रुपमा रहेको टिकरका वासिन्दाले यसअघि फोन गर्नुपर्दा तल छाडेरुमा भर्नु पर्दथ्यो ।

नेपाल टेलिकमले टेलिफोन सेवा उपलब्ध गराएपछि ७५ घरपरिवारका साथै सुरक्षाकर्मीहरु यसबाट लाभान्वित भएका छन् । यसअघि नेपाल टेलिकमले सशस्त्र प्रहरी र स्थानीय वासिन्दाका लागि दुर्गम वस्तीका रुपमा रहेको छाडेरुमा पनि यस्तै टेलिफोन सेवा उपलब्ध गराइसकेको छ ।

टेलिकमको एपमा ग्राहकका लागि थप नयाँ सुविधाहरु

नेपाल टेलिकमको एपमा सेवाग्राहीहरुका लागि उपयोगी हुने सुविधाहरु प्रयोग गर्न सकिने गरी अपडेट गरिएको छ । नेपाल टेलिकम एपमार्फत सेवाग्राहीले पहिलेदेखि नै विभिन्न सुविधाहरु प्रयोग गर्दै आएकोमा अब एफटीटीएच सेवाका लागि आवश्यक पोर्टल थप गरिएको छ भने ‘नमस्ते पे’ मार्फत रिचार्ज समेत गर्न सकिने छ । त्यसैगरी आफ्नो जानकारी (KYC) अपडेट गर्न, अफलाइन मोडमा पनि विभिन्न सुविधा उपयोग गर्न सकिने विशेषता रहेका छन् । यसमार्फत विभिन्न सेवामा रिचार्ज गर्न सकिने छ ।

फाइबर टु द होम अर्थात् एफटीटीएच प्रयोगकर्ताहरुले एपमार्फत एफटीटीएचको ग्राहकको घरमा रहेको उपकरण (CPE) रिस्टार्ट गर्न, वाईफाईको एसएसआईडी (SSID) परिवर्तन गर्न, डाटाको खपत तथा बचत बारेमा जानकारी लिन र महशुल तिन सक्नु हुनेछ । नमस्ते पे सेवा पहिलो पटक एपमा समावेश गरिएको छ ।

नेपाल टेलिकम एपमा वैयक्तिक जानकारीहरु Update User KYC मार्फत नवीकरण गर्न सकिने छ । त्यसैगरी डिलरहरुले एमपोस (MpoS) समेत लगइन गर्न सकिने छ ।

नेपाल टेलिकमले आफ्नो मोबाइल एप ‘नेपाल टेलिकम’ (Nepal Telecom) लाई समय समयमा परिमार्जन गरी सेवाग्राहीहरुको लागि उपयोगी विशेषताहरु थप गर्दै नयाँ रुपमा प्रस्तुत गर्ने गरेको छ । एपमार्फत नेपाल टेलिकमका जीएसएम, सीडीएमए, पीएसटीएन, एडीएसएल, एफटीटीएच लगायतका सेवाहरुको बारेमा जानकारी प्राप्त गर्नुको साथै अन्य विभिन्न सुविधाहरु उपभोग गर्न सकिन्छ । त्यसैगरी नेपाल टेलिकमले उपलब्ध गराएका विभिन्न प्याकेजहरु खरिद गर्न र प्याकेजको अवस्था बारेमा सहजरुपमा जानकारी प्राप्त गर्न सकिन्छ ।

यसका साथै ब्यालेन्स हेर्न, ब्यालेन्स ट्रान्सफर गर्न, विभिन्न सेवामा रिचार्ज गर्न र आफन्त वा साथीलाई विभिन्न प्याकेजहरु उपहार (Gift Packs) को रुपमा पठाउन सकिन्छ । त्यसैगरी विभिन्न प्रकारका भ्यालु एडेड सर्भिस (VAS) को प्रयोग गर्न, नेपाल टेलिकमका विभिन्न सेवाहरुमा समस्या आएमा गुनासा (Complain) टिपाउन र विभिन्न सेवाहरुको बिल तिन पनि सकिन्छ । कम्पनीको फेसबुक लगायतका सोशल मिडियासमेत यहाँबाट प्रयोग गर्न सकिन्छ । उक्त एपमार्फत कम्पनीले उपलब्ध गराउँदै आएका सम्पूर्ण सेवाहरुको महशुल

दरबारे जानकारी लिन पनि सकिन्छ ।

यस एपबाट १००, १०१, १०२ जस्ता इमर्जेन्सी नम्बरहरु डायल गरी आवश्यक सेवा लिनुका साथै १९७, १४९८ आदि नम्बरमा डायल गरी कम्पनीका विभिन्न सेवाका बारेमा सोधपुछ गर्न पनि सकिन्छ ।

यो एपबाट उपलब्ध गराइएका सुविधा उपयोग गर्न शुरुवातमा गुगल प्ले स्टोर तथा एप्पल एप स्टोरबाट ‘नेपाल टेलिकम’ (Nepal Telecom) एप डाउनलोड गर्नु पर्दछ वा एप प्रयोग गरिरहेको खण्डमा अपडेट (Update) गर्नु पर्दछ । नेपाल टेलिकमको मोबाइल नम्बरमार्फत रजिष्टर गरेपछि एप चलाउन सकिन्छ । पहिलो पटक डाउनलोड गरी एपको प्रयोग शुरु गर्दा ५ सय एमवी डाटा समेत नि:शुल्क प्रयोग गर्न सकिने सुविधा कम्पनीले उपलब्ध गराइरहेको छ ।

यो एपमा लगइन गर्नासाथ मोबाइलमा भएको ब्यालेन्स रकम तथा नेपाल टेलिकमको प्याकेज खरिद गरेको भए सो बारे जानकारी प्राप्त गर्न सकिन्छ । पछिल्लो अवस्थामा विभिन्न प्रकारका प्याकेज खरिद गरी सेवा उपभोग गर्ने प्रचलन बढ्दै गएकोले विशेष गरी त्यस्ता प्याकेज खरिद कार्य यो एपबाट सहज भएको छ । हाल नेपाल टेलिकम एप प्रयोग गर्ने सेवाग्राहीहरुको संख्या बढ्दै गइरहेको छ ।

टेलिकमका फोरजी ग्राहक संख्या करोडभन्दा बढी

नेपाल टेलिकमको फोरजी सेवाका ग्राहक संख्या पहिलो पटक १ करोडभन्दा बढी पुगेको छ। २०७८ चैत महिनाको विवरण अनुसार फोरजी ग्राहक आधार १ करोड ४ लाख २९ हजार ९७६ पुगेको हो। यस अवधिमा कम्पनीका श्रीजी ग्राहक आधार ९४ लाख ८२ हजार ५८० रहेको छ। समग्रमा कम्पनीका मोबाइल सेवा प्रयोगकर्ता २ करोड २० लाख ९९ हजार ७८५ भएकोमा बाँकी २९ लाख ८७ हजार २२९ टुजी प्रविधिको ग्राहक छन्। २०७८ फागुनमा फोरजी ग्राहक आधार ९८ लाख ९३ हजार ८७४ र श्रीजी ग्राहक आधार ९९ लाख ४३ हजार ७२९ रहेको थियो।

नेपाल टेलिकमले नेपालमा नै पहिलो पटक २०७३ पौष १७ गतेबाट काठमाडौं र पोखराबाट शुरु गरेको फोरजी/एलटीई सेवालाई २०७६ असोज

१५ गतेदेखि अत्याधुनिक प्रविधिमा अपग्रेड गरी देशभर विस्तार गरिरहेको छ।

फोरजी सेवा प्रयोग गर्नका लागि उपयुक्त मोबाइल फोन सेटका साथै सिम कार्ड पनि सेवा चल्ने (Support गर्ने) हुनु पर्दछ र फोरजी नेटवर्क उलपब्ध भएको क्षेत्रमा हुनु जरुरी छ। आफ्नो मोबाइल फोनबाट *444# डायल गरी प्राप्त निर्देशन अनुरूप फोरजी सेवा प्रयोग गर्न सिम परिवर्तन गर्नुपर्ने वा नपर्ने थाहा पाउन र फोरजी एक्टभेट गरी सेवा सुचारु समेत गर्न सकिन्छ।

कम्पनीले हाल उपलब्ध गराइरहेको फोरजी डाटा सेवामार्फत अधिकतम फाइदा लिनका लागि १८०० तथा ८०० मेगाहर्ज दुवै ब्यान्डमा चल्ने मोबाइल सेट प्रयोग गर्नु आवश्यक हुन्छ। मोबाइल सेट खरिद गर्दा उक्त सेटको प्राविधिक विवरण (Specification) हेरेर

कुन मेगाहर्जमा चल्ने मोबाइल सेट हो भनी थाहा पाउन सकिन्छ। त्यसैगरी मोबाइल चलाउँदा सेटको सेटिङमा नेटवर्कलाई जहिले पनि फोरजी नेटवर्क प्राथमिकतामा राख्नुपर्छ।

मोबाइल इन्टरनेटको क्षेत्रमा LTE अर्थात् Long Term Evolution भनिने फोरजी प्रविधि मोबाइलमार्फत उच्च गतिको इन्टरनेटका साथै उच्च गुणस्तरको भ्वाइस कल सेवा (VoLTE) पनि उपयोग गर्न सकिने अत्याधुनिक प्रविधि हो। यसबाट तीव्र गतिको इन्टरनेट प्राप्त हुने भएकाले गुणस्तरीय श्रव्य-दृश्य सामग्रीहरू, गेम लगायत बढी ब्याण्डविथ आवश्यक हुने सामग्रीहरू सजिलै प्रयोग गर्न सकिन्छ। साथै नेपाल टेलिकमको फोरजीमा VoLTE (Voice Over LTE) पनि रहेकोले यसबाट उच्च गुणस्तरीय भ्वाइस कल सेवा प्रयोग गर्न सकिन्छ।

लुम्बिनी प्रदेशमा दूरसञ्चार सेवाको गुणस्तर सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम

नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणले २०७९ जेठ २७ गते लुम्बिनी प्रदेशमा 'दूरसञ्चार सेवाको वर्तमान अवस्था, दूरसञ्चार सेवाको गुणस्तर' विषयमा सेवा प्रदायक र सरोकारवालासँगको सहभागितामा एक अन्तरक्रिया कार्यक्रम आयोजना गरेको थियो। लुम्बिनी प्रदेशका आन्तरिक मामिला तथा सञ्चार मन्त्री तिलकराम शर्मा, नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणका अध्यक्ष पुरुषोत्तम खनाल, नेपाल टेलिकम प्रादेशिक निर्देशनालय भैरहवाका उपप्रबन्धक सुरेन्द्र प्रसाद श्रेष्ठलगायत उपस्थित रहनुभएको सो कार्यक्रममा नेपाल टेलिकमको तर्फबाट वरिष्ठ इन्जिनियर डा. मधुसूदन दाहालले कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभएको थियो। वृत्तबलस्थित महाराजा रिपोर्टमा सम्पन्न सो कार्यक्रममा दाहालद्वारा प्रस्तुत कार्यपत्रमा मुलुकभरका सेवाग्राहीहरूलाई नेपाल टेलिकमका दूरसञ्चार सेवाहरू उपलब्ध गराउने क्रममा कम्पनीले सामना गर्नुपरेका विभिन्न चुनौती र तिनका समाधानका उपायहरू समेत समेटिएका थिए।

B20 (800 MHz) मोबाइल सेट

दूरसञ्चार प्राधिकरणले टेलिकमलाई फोरजी सेवा सञ्चालन गर्नको लागि उपलब्ध गराएका ब्याण्डमध्ये ८०० मेगाहर्ज ब्याण्ड पनि रहेको छ। तर ८०० मेगाहर्ज ब्याण्ड सपोर्ट गर्ने मोबाइल सेट सहजै उपलब्ध नहुँदा कम्पनीले फोरजी सेवा उल्लेख्य रूपमा विस्तार भइसक्दा समेत सेवाग्राहीले त्यसको उपयोग गर्न पाएका छैनन्। यस विषयलाई कम्पनीले नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणसमक्ष पटकपटक जानकारी गराई ८०० मेगाहर्जबाट प्रवाहित सेवा सहजै प्रयोग गर्नसक्ने मोबाइल सेटहरू मुलुकमा उपलब्ध गराउन सहयोगका लागि लिखित र मौखिक आग्रह गरेको छ। ८०० मेगाहर्ज ब्याण्ड सपोर्ट गर्ने मोबाइल सेटहरू नेपाली बजारमा सहजै उपलब्ध हुन सके नेपाल सरकारको डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्कको अवधारणालाई साकार पार्न, डिजिटल डिभाइड कम गर्न कोसेढुङ्गा सावित हुनुका साथै दुरदराजमा रहेका जनताले सहजै गुणस्तरीय दूरसञ्चार सेवा उपयोग गर्न पाउने वातावरण तयार हुनसक्छ। कम्पनीका

तर्फबाट प्रस्तुत गरिएको कार्यपत्रमार्फत ८०० ब्याण्डको सेवा चल्ने मोबाइल सेटहरू ल्याउन पहल गरिदिन नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणका अध्यक्ष पुरुषोत्तम खनाललाई पुनः अनुरोध गरिएको थियो।

लुम्बिनी प्रदेशमा वायरलेस सेवा

मुलुकको राजधानी समेत रहेको वागमती प्रदेशपछि दूरसञ्चार सेवाको सर्वसुलभता लुम्बिनी प्रदेशमा रहेको छ। नेपाल टेलिकमले वायरलेस सेवा सञ्चालनका लागि लुम्बिनी प्रदेशमा हाल ९०२ वटा वीटीएस टावरहरू सञ्चालन गरी अत्याधुनिक दूरसञ्चार सेवाहरू उपलब्ध गराइरहेको छ। लुम्बिनी प्रदेशका विशेषगरी दुर्गम स्थानहरूमा विशेष प्राथमिकता दिई अत्याधुनिक दूरसञ्चार सेवाहरू विस्तार भइरहेको छ।

लुम्बिनी प्रदेशमा वायरलाइन सेवा

नेपाल टेलिकमको मुख्य सेवाहरू मध्येको इन्टरनेट, मोबाइल, टेलिफोन र टेलिभिजन समेत चलाउन मिल्ने एफटीटीएच सेवा लुम्बिनी प्रदेशको शहरी क्षेत्रमा कम्पनीले उपलब्ध गराइरहेको छ। यो सेवाप्रति अधिकांश सेवाग्राहीहरूको निकै सकारात्मक प्रतिक्रिया रहेको पाइएको छ।

विदाका दिनमा सेवा अवरुद्ध भएमा मर्मत कार्य तत्काल नहुने र कार्यालय खुल्ने दिन कुनैपनि भएकाले लुम्बिनी प्रदेशका आन्तरिक मामिला तथा सञ्चार मन्त्री तिलकराम शर्माले कार्यालय समयमा मात्र नभएर २४सै घण्टा सेवाहरूको मर्मतसम्भारको व्यवस्था मिलाउन निर्देशन दिनुभएको थियो।

व्याकबोन

काठमाडौं उपत्यकापछि कम्पनीको दिगो र भरपर्दो सेवाका लागि सबैभन्दा बढी अप्टिकल फाइबरको प्रयोग लुम्बिनी प्रदेशमा भएको छ। यसले गर्दा सो क्षेत्रमा कम्पनीका दूरसञ्चार सेवा प्रयोगकर्ताहरूले निरन्तर निर्बाध सेवा उपयोग गर्न मिल्छ। सडक मर्मत तथा निर्माण हुँदा र कुनै प्राकृतिक प्रकोपका कारण भौतिक क्षति भई अप्टिकल फाइबरको कुनै एउटा खण्डमा सेवा अवरुद्ध हुँदा अर्को वैकल्पिक मार्गबाट स्वतः सेवा प्रवाह हुने भएकाले गुणस्तरीय सेवा अविच्छिन्न प्रवाह भइरहेको छ।

ग्रामीण दूरसञ्चार विकास कोष (RTDF) को प्रयोग

देशका हिमाली र दुर्गम पहाडी जिल्लाहरूमा दूरसञ्चार सेवाहरू विस्तार गर्न अत्यन्त कठिन तथा लाभ-लागतको हिसाबले उत्साहबर्द्धक नरहेको अवस्था छ। उदाहरणको लागि मनाङ्ग जिल्लाको "फू" मा मोबाइल टावर खडा गर्न लागेको खर्च रु. १ करोड र सो टावर सञ्चालन गर्न मासिक ब्याण्डविथ वापत लाग्ने खर्च रु. १ लाख ९० हजार गरी झण्डै रु. १ करोड २ लाख लगानी लागेको छ। यस टावरमार्फत हाल मासिक कमाई रु. १२ हजार भैरहेको छ। दूरदराजमा दूरसञ्चार सेवा पुऱ्याउन ग्रामीण दूरसञ्चार विकास कोषबाट सहयोग प्राप्त भएमा हालसम्म दूरसञ्चार सेवाबाट वञ्चित स्थानहरूमा कम्पनीले दूरसञ्चार सेवा उपलब्ध गराई सेवाग्राहीहरूको जीवनचर्या सहज बनाउन सके थियो।

नियामक निकायको भूमिका

मुलुकभर सेवा प्रवाहका लागि अत्यावश्यक भौतिक संरचनाहरू मोबाइल टावर निर्माण, अप्टिकल फाइबर विस्तार, विद्युतीकरण, घर जग्गा सम्भौता आदि गर्ने क्रममा कम्पनीले निकै कठिनाई व्यहोर्दै आएको छ। विशेष गरी निजी संरचनाहरू र जग्गामा दूरसञ्चारका उपकरणहरू र वीटीएस टावरहरू निर्माण र सञ्चालन गर्न नदिइने प्रवृत्तिले सेवा विस्तारमा अवरोध खडा भएको छ। यसकारण संरचनाहरू मोबाइल सेवा प्रदान गर्न आवश्यक रहेको स्थानको बदलामा बस्तीबाट टाढा डाँडामा वा अन्य सार्वजनिक स्थानमा राख्नुपर्ने वाध्यता रहन्छ। पूर्वाधार नभएका स्थानहरूमा टेलिकमका संरचना राख्दा तथा सरकारी स्वामित्वका जग्गामा यस्ता संरचना खडा गर्नका लागि नियामक निकायको समन्वयात्मक भूमिका आवश्यक रहन्छ। विद्युत उपलब्धताका लागि वा वन क्षेत्रमा वन समितिले टावरहरू राख्न नदिने अवस्थामा प्राधिकरणको समन्वयात्मक भूमिका आवश्यक पर्दछ। सो कार्यक्रममा यस्ता विषयमा नियामक निकायले सहजीकरण गरिदिन र सहजै सेवा प्रवाहको वातावरण बनाइदिन कम्पनीका तर्फबाट ध्यानाकर्षण गराइएको थियो।

टेलिकमको सिममा बैकका मोबाइल एप्लिकेसन चलाउन सकिने

नेपाल टेलिकमको सिम प्रयोग गरिरहेका ग्राहकहरूलाई नेपाल बैंक लिमिटेड र एनआईसी एसिया बैंकले निःशुल्क डाटा चलाउने सुविधा उपलब्ध गराइरहेका छन् ।

नेपाल बैंक लिमिटेडको मोबाइल बैकिङ्ग एप्लिकेसन 'ग्लोबल स्मार्ट र ग्लोबल स्मार्ट प्लस' चलाउन निःशुल्क मोबाइल डाटा उपलब्ध हुनेछ । नेपाल टेलिकमको सिम भएका ग्राहकहरूलाई मात्र उपलब्ध हुने यो सुविधा ग्राहकहरूलाई नवीनतम प्रविधिमा अभ्यस्त गराउँदै बैंक नै आफ्नो हातमा पुऱ्याउने उद्देश्यसाथ थालिएको बताइएको छ ।

नेपाल टेलिकमको सिम प्रयोगकर्ता नेपाल बैंक लिमिटेडका खातावालहरूलाई यो सुविधा प्रदान गर्नका लागि गत असार १ गते दुई संस्थाबीच एक सम्झौता भएको छ । सम्झौता पत्रमा नेपाल टेलिकमको तर्फबाट प्रमुख व्यावसायिक अधिकृत संगीता पहाडी र नेपाल बैंक लिमिटेडको तर्फबाट प्रमुख वित्त अधिकृत होम बहादुर खड्काले हस्ताक्षर गर्नुभएको छ ।

यसैगरी नेपाल टेलिकमको सिम प्रयोग गरिरहेका एनआईसी एसिया बैंकका सेवाग्राहीहरूलाई पनि निःशुल्क मोबाइल डाटा चलाउन सकिने सुविधा उपलब्ध गराउने सम्झौता भएको छ । गत असार ७ गते नेपाल टेलिकमको तर्फबाट प्रमुख

व्यावसायिक अधिकृत संगीता पहाडी र एनआईसी एसिया बैंकका नायव प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुधीर नाथ पाण्डेले सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर गर्नुभएको हो । नयाँ खाता खोल्दा ग्राहकहरूलाई नेपाल टेलिकमको प्रिपेड फोरजी सिमकार्ड समेत निःशुल्क

प्राप्त भइरहेको छ । यो सिमकार्डमा रु. १० मेन व्यालेन्स रहनेछ, भने एक महिनाभित्र प्रयोग गर्न सकिने गरी ६० एमबी डाटा, ४० मिनेट कम्पनीकै नेटवर्कमा कल गर्न सकिने र १० वटा एसएमएस पठाउन सकिने सुविधा उपलब्ध छ ।

सञ्चालक समितिमा कर्मचारी प्रतिनिधि लामिछाने

नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेडको सञ्चालक समितिमा कर्मचारी प्रतिनिधिको रूपमा कम्पनीका कर्मचारी शंकर लामिछाने निर्वाचित हुनुभएको छ । कम्पनीको नियमावलीको नियम १२ को खण्ड (छ) को समूह 'ख' (कर्मचारी समूह) तर्फको कर्मचारी प्रतिनिधि सञ्चालक छनौटको लागि गत जेठ २७ गते सम्पन्न निर्वाचनमार्फत लामिछाने सो पदमा निर्वाचित हुनुभएको हो ।

यससँगै कम्पनीको सञ्चालक समितिमा कर्मचारीको प्रतिनिधित्वले पुनः निरन्तरता पाएको छ ।

दुर्गम र विकट वस्तीमा मोबाइल सेवा

नेपाल टेलिकमले म्याग्दीको अत्यन्तै दुर्गम र विकट रघुगंगा गाउँपालिकामा मोबाइल सेवा उपलब्ध गराएको छ । सो गाउँपालिकाको वडा नम्बर ७ स्थित चिमखोलाको धुरीमा विटिएस टावर निर्माण गरी टुजी र श्रीजी मोबाइल सेवा उपलब्ध गराएको हो । भौगोलिक रूपमा अत्यन्त विकट रहेको उक्त स्थानमा यसअघि कुनैपनि दूरसञ्चार सेवाको पहुँच थिएन ।

सहजै दूरसञ्चार सेवाहरू उपलब्ध गराउन कठिन हुने विकट तथा दुर्गम भेगका वासिन्दाहरू अत्याधुनिक दूरसञ्चार सेवाहरूबाट वञ्चित नहोउन् भनी कम्पनीले तुलनात्मक रूपमा खर्चिलो मानिने माइक्रो वेभ रेडियो लिंकमार्फत सेवाहरू उपलब्ध

गराउँदै आएको छ । समुद्र सतहदेखि करिब २ हजार ८ सय मिटर उचाईमा रहेको चिमखोलाको धुरीमा स्थापित विटिएस टावरबाट सो क्षेत्रका ७ सयजति वासिन्दा लाभान्वित हुनेछन् । यसबाट रघुगंगा गाउँपालिकाका वडा नं. ५ को फिई, वडा नं. ६ को पाखापानी, वडा नं. ७ को चिमखोला र वडा नं. ८ को कुइनेमगलेका वासिन्दाले मोबाइल सेवाको उपयोग गर्न सक्नेछन् ।

मानव वस्तीबाट ३ घण्टाको पैदल यात्रापछि मात्र पुग्न सकिने उक्त डाँडामा निर्माण गरिएको टावरका लागि आवश्यक विद्युत लाइन विस्तार गरेर विटिएस सञ्चालनमा ल्याइएको हो । मोबाइल सेवाको सञ्चालनसँगै त्यस क्षेत्रमा गुणस्तरीय भ्वाइस सेवा र डाटा सेवा चलाउन सकिने छ ।

६५ जिल्लामा एफटीटीएच

कम्पनीले चालु आ.व. ०७८/७९ लाई एफटीटीएच वर्ष घोषणा गरेको छ । यस अवधिमा करिब थप ४ लाख ५० हजार लाइनको योजना तयार गरी करिब ४ लाख लाइनको वितरण योग्य नेटवर्क विस्तार गर्ने योजना रहेको छ । त्यसैगरी यस आ. व. मा माइग्रेसन तथा नयाँ लाइन समेत गरी २ लाख २६ हजार एफटीटीएच लाइन वितरण गर्ने लक्ष्य रहेको छ ।

चालु आर्थिक वर्षभित्र ६७ जिल्लामा एफटीटीएच पुऱ्याउने लक्ष्य रहेकोमा जेठ मसान्तसम्ममा ६५ वटा जिल्लामा एफटीटीएच सेवा पुगिसकेको छ । पूर्व निर्धारित लक्ष्य बमोजिम दुई जिल्लाहरू रसुवा र ताप्लेजुडमा चालु आर्थिक वर्षमै सेवा उपलब्ध गराउने गरी काम भइरहेको छ । अब एफटीटीएच सेवाको पहुँचमा आउन बाँकी जिल्ला डोल्पा, हुम्ला, जुम्ला, जाजरकोट, कालिकोट, मुगु, रुकुम पूर्व, रुकुम पश्चिम, ताप्लेजुड, बझाङ, बाजुरा र रसुवा मात्र रहेका छन् ।

जेठ मसान्तसम्म देशभर २ लाख ५० हजार CPE वितरण भइसकेको छ । कम्पनीले एनटीटीभी तथा एफटीटीएच भ्वाइस र डाटा गरी फाइबरबाट कूल ३ लाख ७१ हजार लाइन सेवा वितरण गरिसकेको छ जसमध्ये डाटा सेवाका ग्राहक १ लाख ५३ हजार र भ्वाइस सेवाका ग्राहक २ लाख १९ हजार रहेका छन् । त्यसैगरी एनटीटीभी प्रयोगकर्ताको संख्या ९ हजार ७२८ छ । FTTH Network को कुल FDC Port ८ लाख ८३ हजार र वितरण योग्य नेटवर्क क्षमता (Network Home Pass) ८ लाख ७ हजार पुगेको छ ।

नेपाल टेलिकमको फाइबर टु द होम अर्थात् एफटीटीएच सेवा लिएपछि एउटै प्याकेजमा एकै पटक चार वटा सुविधा लिन सकिन्छ । उक्त प्याकेज लिई एकै पटक उच्च गतिको इन्टरनेटका साथै टेलिभिजन चलाउन, टेलिफोन सेवा प्रयोग गर्न र मोबाइल डाटा समेत चलाउन सकिन्छ ।

यस अन्तर्गत हाल इन्डिभिजुअल प्याकेज र प्रिमियम प्याकेज गरी दुई प्रकारका प्याकेज कम्पनीले उपलब्ध गराइरहेको छ । पछिल्लो समयमा यो सेवा सेवाग्राहीको रोजाइमा पर्न सफल भएको छ ।

सुझाव तथा प्रतिक्रिया पठाउने ठेगाना: नेपाल टेलिकम, प्रव्या.अ.का., सूचना तथा प्रकाशन शाखा, दूरसञ्चार भवन, भद्रकाली प्लाजा
e-mail: ntc.news@ntc.net.np फोन: ४२१०३७८, फ्याक्स : ४२१०३७९, मासिक रूपमा प्रकाशित हुने यो Newsletter कम्पनीको website : www.ntc.net.np मा पनि उपलब्ध छ ।

Published by: Nepal Telecom, Office of CCO, Information & Publication Section
Co-ordinator : Shobhan Adhikari Joint Co-ordinator : Ranjeet Lohia

Editor : Umesh Raj Dahal
Editorial Team : Eka Raj Subedi, Meghanath Dhakal